

Policy

Etnisk mångfald inom idrotten – Rapport och policy

I. Sammanfattning

Verksamhetsinriktningen för RF 2012-2013 och Östergötlands motion till RF-stämman 2011 samt de FoU-rapporter som RF har tagit fram de senaste åren är bakgrunden till att RS beslutade att tillsätta en referensgrupp för etnisk mångfald inom idrotten. Gruppen som bestod av representanter för fyra SF, två distrikt och fyra experter har arbetat under året och nedan följer deras rapport.

Under referensgruppens arbete har RS i mars 2013 antagit en policy för etnisk mångfald:

Etnisk mångfald handlar om att ta tillvara möjligheter och undanröja hinder – att vi på alla plan och nivåer – tar tillvara på olika kompetenser, erfarenheter och talanger. RF står bakom regeringens och riksdagens övergripande mål om allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Referensgruppen pekar också ut områden som den tycker är särskilt angelägna för idrottsrörelsen att prioritera i arbetet för etnisk mångfald.

- Flickor födda utanför Europa.
- Tränare och ledare
- Förtroendevalda och anställda
- Tävlingsregler.
- Ensamkommande barn.

Referensgruppen har även tittat på de styrmedel som kan användas för att öka arbetet för etnisk mångfald.

- Tydliggör etnisk mångfald som ett prioriterat område i verksamhetsinriktningen för 2014-2015.
- Uppdra till SF, DF och SISU-d att i sina analyser inom Idrottslyftet lyfta fram etnisk mångfald.
- Prioritera etnisk mångfald vid fördelning av delen stimlansbidraget i SF-stödet.

Ett informationsmaterial om idrottsrörelsen på flera språk har tagits fram med syfte att användas i en personlig kontakt i en inramning av någon form av pedagogisk situation till barnen, ex av en föreningsföreträdare eller lärare, som sedan ger informationen vidare till föräldrarna.

2. Inledning

Att idrotten ska vara till för alla är ett av fyra fundament i idrottens värdegrund. Men det är svårt att uppfylla det i alla sammanhang. Dels på grund av samhällsliga strukturer och dels av idrottsliga. Likväl spelar idrotten en stor roll i många människors liv och är en arena som kan hjälpa integrationen av nyanlända.

Avsikten med denna rapport är att formulera ett underlag för att göra prioriteringar inom verksamheten samt stöd för att effektivisera arbetet med att skapa en större etnisk mångfald inom idrotten.

Arbetet med etnisk mångfald och mångfald i allmänhet kan ibland hamna snett då det utgår från ett välment vi och dem-perspektiv, där de (invandrarna) ska "försvenskas" och bli som oss genom att förstå vår idrott och anamma den idrottskultur som finns. Då skapas en hierarkisk ordning där de som integrerar är överordnade de som integreras.

Nyckeln i arbetet är att betrakta etnisk mångfald som en positiv kraft till utveckling där en heterogen arbetsgrupp har en bredare erfarenhetsbas, vilket gör att den kan möta verksamheten utifrån fler perspektiv. Det innebär i förlängningen att representation i sig inte är en garant för god integration. Integration uppstår när delaktighet och inflytande skapas.

3. Vad är etnisk mångfald?

I begreppet etnisk mångfald ligger att det finns olika etniciteter. I dagens globaliserade värld blir begreppet etnicitet svårhanterligt i perspektivet när etnicitet börjar och slutar. När blir man "svensk"? För att hitta någon linje i kommande dokument har vi valt att använda SCB:s definition på utländsk bakgrund: personen själv ska vara född utomlands eller om hen är född i Sverige att båda föräldrarna ska vara födda utomlands

4. Stämmobeslut och FoU-rapporter

Etnisk mångfald finns med i RF verksamhetsinriktning 2012-2013. "I samverkan med SISU Idrottsutbildarna fortsätta satsningen på värdegrundsarbete på alla nivåer inom idrottsrörelsen samt att initiera och stimulera till debatt och diskussion i idrottsideologiska och värdegrundsfrågor."

Östergötlands motion till RF-stämman 2011, som bifölls, har koppling till etnicitet och i viss mån annan region eller trosuppfattning. "RF-stämman ger RS i uppdrag att ta fram ett enkelt informationsmaterial där det förklaras hur idrottsrörelsen fungerar

och vilka möjligheter den innebär för alla boende i vårt land.” Informationsmaterialet har tagits fram finns närmare beskrivet under rubriken grundläggande informationsmaterial på flera språk.

I SISU Idrottsutbildarnas verksamhetsinriktning för 2012-2013 står: ”Vi ska bidra till att föreningar och förbund tar steget och diskuterar vad som är värdefullt inom idrotten. Vi ska sätta värdegrundsfrågorna på dagordningen. Därför arbetar vi med satsningen Värdefullt så att den svenska idrottsrörelsen ska kunna nå visionen Svensk idrott - världens bästa”.

Samt: ”Vi ska stimulera föreningar och förbund till att arbeta med mångfaldsfrågor. Det är inte olikheterna i sig utan samspelet mellan dem som gör mångfalden till en framgångsfaktor. Genom dialog, möten och samtal ska vi lära av andra och lära varandra. Att arbeta med jämställdhetsintegrering är en naturlig del av vår verksamhet.” De senaste åren har RF publicerat tre FoU-rapporter med etnicitet som analys: Idrott och integration - en statistisk undersökning 2010, Vilka är idrottens makthavare? Samt etnisk mångfald inom svensk elitidrott. Kortfattat visar undersökningarna att tjejer som är födda utanför Europa är den grupp som i minst utsträckning är med i idrotten, invandrare är underrepresenterade både som tränare och förtroendevalda samt att det tycks som att det inom vissa idrotter fortfarande finns ett glastak för invandrare att nå landslag som seniorer.

5. Politisk bakgrund

Integrationsfrågorna berör många olika politikområden och inkluderar till exempel insatser inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken och arbete mot diskriminering. Regeringen placerar integration under arbetsmarknadsdepartementet, med Erik Ullenhag som integrationsminister. I skrivelsen “Egenmakt mot utanförskap - regeringens strategi för integration” presenteras, enligt regeringen, sju strategiska områden för integration:

- snabbare etablering för nyanlända invandrare
- fler i arbete, fler företagare
- bättre resultat och större likvärdighet i skolan
- bättre språkkunskaper och större möjligheter till utbildning för vuxna
- effektiv bekämpning av diskriminering
- en positiv utveckling i stadsdelar med utbrett utanförskap
- en gemensam värdegrund i ett samhälle som präglas av ökande mångfald

I regeringens skrivelse Egenmakt mot utanförskap - redovisning av regeringens strategi för integration, skr. 2009/10:233 står mycket lite om den ideella sektorn. Det nämns främst i kapitlet En gemensam värdegrund i ett samhälle som präglas av en tilltagande mångfald. Där står:

”Regeringens arbete med värdegrundsdiallog har hittills främst utgått från det civila samhället. Arbetet har varit inriktat på att stimulera till erfarenhetsutbyte och kontak-

tskapande mellan de ideella organisationer som redan är verksamma inom området dialog om demokratin och de mänskliga rättigheterna.”

RF har 2010 skrivit under en överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer inom integrationsområdet och Sveriges Kommuner och landsting (SKL). I överenskommelsen menar regeringen att den vill ta till vara den kraft som finns inom idéburna organisationer. De idéburna organisationerna i sin tur lyfter fram att de vill samverka med regering och SKL för att identifiera och undanröja hinder samt föreslå och genomföra åtgärder som underlättar individers etablering och som förbättrar samhällets förmåga att anpassa rådande strukturella och institutionella förhållanden när det gäller integration. Även SKL poängterar att de idéburna organisationerna kan fungera som en social mötesplats där samspel och interaktion mellan människor utvecklas och demokratisk skolning sker, vilket i sin tur utgör en grund för mellanmänsklig tillit och tillhörighet till det lokala samhället.

Idrottens roll i integrationspolitiken finns mer precist framskrivet i budgetpropositionen för 2012. ”I fråga om etnicitet och kulturell mångfald visar statistiken att flickor med invandrarbakgrund är förhållandevis svagt representerade i föreningsidrotten”. ”Regeringen anser att de medel som ställts till förfogande för idrottens barn- och ungdomsverksamhet...” ”... har gett idrottsrörelsen förbättrade möjligheter att utvecklas och även nå nya grupper...”

6.Vad tycker idrotten?

Idrotten vill

Idrotten kan med sitt universella språk spela en viktig roll för att öka förståelsen människor och grupper emellan. Influenser från andra kulturer bidrar till en positiv utveckling inom den svenska idrotten. Idrotten ska följa FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna.

Idrottens värdegrund vilar på fyra fundament: glädje och gemenskap, demokrati och delaktighet, allas rätt att vara med samt rent spel.

Allas rätt att vara med innebär att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar. Alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung religion ålder kön, eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

RF:s stadgar

Allas rätt att vara med innebär att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar. Alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.

Villkor för medlemskap är bland annat att förbundets verksamhet ska stå i samklang med av RF-stämman beslutad verksamhetsidé, vision och värdegrund.

Policy för etnisk mångfald

RS har våren 2013 antagit en policy för etnisk mångfald för att tydligt markera förhållningssättet utöver det som står i Idrotten vill. Den antagna policyn lyder: Etnisk mångfald handlar om att ta tillvara möjligheter och undanröja hinder – att vi på alla plan och nivåer – tar tillvara på olika kompetenser, erfarenheter och talanger. RF står bakom regeringens och riksdagens övergripande mål om allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

7. Varför etnisk mångfald inom idrotten?

För idrotten är etnisk mångfald viktigt utifrån främst två perspektiv.

- Den demokratiska principen om allas rätt att vara med och vara delaktiga är vägledande. Att delta i idrott bygger på intresse och lust – och de som delar detta intresse ska ha möjligheter att delta och utveckla idrotten. Sverige har en etnisk mångfald i befolkningen som borde avspeglas inom idrotten och på alla nivåer inom idrotten. När idrotten lever upp till den demokratiska principen i alla lägen står den för samhällsnytta i och med dess universella språk och möjlighet att ge sammanhang.
-
- För att idrotten behöver både ledare och aktiva. Det är oklokt att inte inkludera den kompetens och resurs som finns bland de människor som av olika anledningar inte deltar i idrotten på det sätt som de skulle kunna och vilja. Idrotten behöver lämna tänket om integrering – där några integreras i andras verksamhet – och istället betona ömsesidig delaktighet. Detta innebär att människor, oavsett ursprung och bakgrund ska kunna delta i att utöva, leda och utveckla idrotten i Sverige.

8. Styrmedel

För att en folkrörelses ska utvecklas måste viljan att utvecklas finnas i föreningarna. Det är föreningarna som nästan uteslutande utför idrottsverksamheten. Utan vilja sker ingen bestående förändring och viljan springer ofta ur egennyttan. Således blir det avgörande om egennyttan är tydlig och upplevs som tillräckligt stor.

När viljan väl finns blir det förbundens roll att stödja och leda utvecklingsprocessen i föreningarna.

En bromsande faktor är omedvetenhet och okunskap, både hos föreningar och hos förbund. För att minska det är utbildning, forskning och goda exempel kombinerat med god kommunikation avgörande. Som ytterligare katalysator i den processen blir bidragsstyrning viktigt.

De bidrag som RF förfogar över är LOK-stödet, Idrottslyftet och SF- och DF-stödet. LOK-stödet är ett etablerat verksamhetsstöd direkt till föreningarnas barn och ungdomsverksamhet som funnits i 40 år och förändringarna totalt sett har varit små. Det bärande i LOK-stödet har varit enkelhet och att det ska vara kvantitetsstyrt och inte

kvalitetsstyrt. LOK-stödet genomgår nu en översyn och eventuellt kommer kriterierna att förändras. Om det även fortsättningsvis ska vara enkelhet och kvantitet som är grunden i bidraget kommer etnisk mångfald vara svårt att integrera i kriterierna. Idrottslyftet är en utvecklingsatsning för barn- och ungdomar som tillsammans med Handslaget pågått sedan 2003. Det är till skillnad från LOK-stödet kvalitetsstyrt och föreningar ansöker om projektstöd. Satsningen har som mål att stärka och utveckla världens bästa barn- och ungdomsidrott så att fler flickor och pojkar väljer att idrotta i föreningar där verksamheten bedrivs utifrån Idrottens vill. Här finns goda möjligheter att använda etnisk mångfald som variabel i arbetet. Besluten om vilken förening som ska få medel tas av SF, DF och SISU-d. Således behövs kunskap och medvetenhet om etnisk mångfald och hur man kan öka den bland de som formar förbundens kriterier och beslutar om projektansökningar.

SF-stödet ändrades vid RF-stämman 2011 och består nu av fyra delar:

- Basbidrag, 15 %
- Storleksbidrag, 15 %
- Verksamhetsbidrag, 70 %
- Stimulansbidrag, 10 %

Det är endast stimulansbidraget som är kvalitativt. Det ska utgå från

- kompensation för fleridrottsförbunden och andra SF som under övergångstiden missgynnas av den nya fördelningsmodellen,
- kvalitativ utveckling av SF i enlighet med Idrotten vill,
- internationellt utvecklingsarbete.

9. Fem prioriterade områden och dess mål 2015.

För att få effekt i de insatser som idrottsrörelsen gör är det önskvärt att arbetet fokuseras till några områden som bedöms som viktiga. Utifrån den befintliga forskningen och kunskapen vi har kan det konstateras att antalet tränare, ledare och förtroendevalda med utländsk bakgrund än svensk inte är representativ. Flickor födda utanför Europa är den grupp som i minst utsträckning deltar i föreningsidrott. Vidare vill vi säkerställa att diskriminering inte sker oskäligt i våra medlemsförbunds tävlingsregler.

Nedan följer en beskrivning av de fem områdena: varför idrottsrörelsen ska arbeta med dem, förslag på målsättningar och medel för att nå målen samt fakta kring området.

1. Flickor födda utanför Europa.

Varför: Den grupp som proportionellt sett är minst representerad i idrottsrörelsen är tjejer med utländsk bakgrund, specifikt utomeuropeisk bakgrund. Idrottsrörelsen vill vara öppen för alla och ge alla samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett bland annat etnicitet och kön. Här finns alltså även ett jämställdhetsperspektiv att beakta. För idrotten finns här också en stor grupp att rekrytera, som ledare och förtroendevalda men också som aktiva och potentiell elit.

Mål: Att en större andel av flickor födda utanför Europa idrottar. Ett nyckeltal är att andelen ska motsvara genomsnittliga andelen fördelat på ålder och kön som årligen redovisas i Svenska folkets idrotts- och motionsvanor.

Fakta: Vid en jämförelse mellan svenskfödda och utlandsfödda personer som bor i Sverige kan man notera en tydlig skillnad bland den kvinnliga befolkningen, en skillnad som inte finns i den manliga befolkningen. Endast 33 procent av kvinnor födda utanför Norden svarar att de motionerar oftare än två gånger i veckan. Motsvarande siffra hos svenskfödda kvinnor är 52 procent. (Källa Svenska folkets tävlings- och motionsvanor.)

Det är 50 procent av ungdomar med svensk bakgrund som tränar och/eller tävlar i en idrottsförening. Motsvarande siffra för ungdomar med utländsk bakgrund är 41 procent. Det är framför allt tjejerna med utländsk bakgrund som står för den skillnaden, där siffran är 47 procent för flickor med svensk bakgrund respektive 31 procent för de med utländsk bakgrund.

Tjejerna med utländsk bakgrund anger följande saker skulle öka deras deltagande. Lägre avgifter, bättre träningstider och fler anläggningar där man bor.

Medel:

- Att det 2015 ska ha påbörjat minst tio anläggningsprojekt (ny- till eller ombyggnad), kopplat till en verksamhetsidé, i områden med en hög andel flickor med utländsk bakgrund, specifikt utomeuropeisk bakgrund, utifrån målgruppens intressen och efterfrågan.
- Att utveckla verksamheter som bättre än idag möter de olika behov som gruppen tjejer utanför Europa har.
- Att genom samarbete med skolan och kulturföreningar skapa förtroende och intresse för föreningsidrott.
- Arbeta med goda exempel och förebilder lokalt, regionalt och nationellt.
- Rekrytera kvinnliga ledare.

2. Tränare och ledare.

Varför: Många föreningar uttrycker svårigheter att rekrytera ledare. Samtidigt finns det potentiella ledare med utländsk bakgrund som inte blir tillfrågade eller känner sig inbjudna att bli ledare. Förutom att idrotten får färre ledare, missar vi också kompetens och nya perspektiv.

Mål: Att andelen tränare och ledare med utländsk bakgrund ökar inom svensk idrott. Ett nyckeltal är att det inte ska vara någon generell åtskillnad p.g.a. utländsk bakgrund.

Exempel på medel:

- Pilotprojekt med ett antal SF som syftar till att rekrytera tränare och ledare med utländsk bakgrund.
- Informera nyanlända om idrottsrörelsens struktur.
- Att genom samarbete med skolan och kulturföreningar skapa förtroende och intresse för föreningsidrott.
- Arbeta med goda exempel och förebilder lokalt, regionalt och nationellt.

3. Förtroendevalda och anställda

Varför: Många föreningar uttrycker svårigheter att rekrytera förtroendevalda. Samtidigt finns det potentiella förtroendevalda med utländsk bakgrund som inte blir tillfrågade eller känner sig inbjudna att bli förtroendevalda. Därmed missar idrotten många förtroendevalda och även mycket kompetens. Vi tror att ha en heterogen samansättning bland förtroendevalda och anställda minskar osynliga hinder för aktiva att söka sig till en idrott eller förening. En förändring i den strukturen tror vi är en framgångsnyckel i att få en mer tillgänglig idrott.

Mål: Att andelen förtroendevalda och anställda med utländsk bakgrund ökar. Ett nyckeltal kan vara att det inte ska vara någon generell åtskillnad p.g.a. etnisk bakgrund.

Fakta: Hur ser det ut bland idrottens valda makthavare? I de 69 förbund som finns med i RF sitter sammanlagt 476 ledamöter, det vill säga i snitt sju ledamöter per styrelse. Om vi granskar könsfördelningen så finner vi att 66 % är män och 34 % är kvinnor. Ser vi närmare på fördelningen av ordförandeposter så är 85 % av dessa män och 15 % kvinnor. Ser vi på fördelningen av ledamöter ur ett etniskt perspektiv så har 6 % av ledamöterna utländsk bakgrund. Detta är samma siffra som vid mätningen för tre år sedan (jfr Fundberg 2007). Om vi dessutom tittar på ordförandeposter så har ca en halv procent av dessa utländsk bakgrund. Kombinerar kön och etnicitet i vår granskning så kan vi konstatera att det udda i svensk idrottsstyrelse är att vara kvinna med utländsk bakgrund, dessa utgör ca 2 % av samtliga ledamöter. I linje med vad de intervjuade valberedningsordförandena uttrycker, är det vanligaste, med 66 % samtliga ledamöterna, att vara en "svensk" man.

Exempel på medel:

- Att RF startar ett internt arbete gällande den egna organisationen och kansliet samt initierar att DF gör detsamma.
- Utbildningsinsats till RF:s, SF:s och distriktens valberedningar.
- Arbeta med goda exempel och förebilder lokalt, regionalt och nationellt.
- Redovisa arbete i årsredovisningar.
- Arbeta för att höja meritvärdet av att engagera sig ideellt.

4. Tävlingsregler.

Varför: SF behöver stöd att se över sina tävlingsregler för att säkerställa att de, utom i undantagsfall, inte diskriminerar grupper i samhället.

Mål: SF säkerställer att tävlingsreglerna inte oskäligt utestänger eller diskriminerar någon grupp på grund av exempelvis kön, etnisk eller kulturell bakgrund, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt överväger anpassning av tävlingsbestämmelserna för att möta underrepresenterade grupper om behov finns.

Fakta: RF har idag ingen överblick om det finns SF som är hindrande. Det som är grunden för hur tävlingsbestämmelser ska utformas i detta hänseende är det som står

i RF:s stadgar 1 kap 1§ Idrottens verksamhetsidé, vision och värdegrund ”Alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.”.

Medel: Att 2015 ska RF erbjuda stöd till SF som ser över tävlingsregler för att såväl vara icke-diskriminerande och svara mot respektive idrottsspecifika verksamhet.

5. Ensamkommande barn.

Varför: Idrottsrörelsen vill vara en god kraft i samhället. Majoriteten av de ensamkommande barn som beviljas uppehållstillstånd i Sverige är tonåringar. Utöver skolan utgör idrotten kanske den viktigaste arena på vilken dessa barn och ungdomar kan erbjudas en normaliserande tillvaro och möjlighet att etablera sig i samhället.

Mål: Att alla ensamkommande barn erbjuds att pröva idrott i en förening och andelen som stannar kvar inom ska motsvara genomsnittliga andelen fördelat på ålder och kön som årligen redovisas i Svenska folkets idrotts- och motionsvanor.

Fakta: Det var 2600 ensamkommande barn som sökte asyl i Sverige 2011. 235 av 290 kommuner tar emot ensamkommande barn. Migrationsverket prognos är att det kommer 3300 barn 2012 och 3500 barn 2013.

Medel: Att det 2015 ska finnas ett nationellt utbyggt samarbete mellan RF:s distrikt-idrottsförbund, idrottsföreningar och alla kommuner som tar emot ensamkommande barn.

10. Grundläggande informationsmaterial på flera språk

På RIM 2011 lämnade Östergötlands Idrottsförbund in en motion om att ta fram ett informationsmaterial som på flera olika språk på ett tillgängligt sätt förklarar hur den svenska idrottsrörelsen är uppbyggd och vilka möjligheter den innebär för alla boende i vårt land.

Det övergripande syftet med materialet är:

- ökad delaktighet – en demokratifråga,
- ökad tillgängligheten till svensk idrott och föreningsliv,
- öka rekryteringen av ledare och förtroendevalda bland andraspråkssvenskar och språksvaga.

En kartläggning av RFs övergripande integrationsarbete samt av hur distrikten arbetar i integration gällande etnisk och kulturell mångfald kom resulterade i att inledningsvis ta fram ett mycket grundläggande material med målgruppen barn och fram för allt barnens föräldrar.

Överlämnandet bör sker i en personlig kontakt i en inramning av någon form av pedagogisk situation till barnen, ex av en föreningsföreträdare eller lärare, som sedan ger informationen vidare till föräldrarna. Enligt kartläggningen rimmar det väl med arbetssätten distrikten har i olika projekt och samverkan med föreningar, skola och kommun.

Bilaga I - Begreppet mångfald

Begreppet mångfald är mångfacetterat och vad det omfattar är inte tydligt. De områden som ofta nämns i diskussioner om mångfald är de som finns i diskrimineringslagen. Diskrimineringslagen har till ändamål att ”motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder”. Diskrimineringslagen har ersatt jämställdhetslagen och sex andra civilrättsliga lagar. Det juridiska diskrimineringskyddet intar sikte på ideell sektor utan främst arbetsliv, utbildning, myndighetsutövning och kommersiella sammanhang. Även om idrottsrörelsen inte omfattas av diskrimineringslagen bör vi ha god kännedom om den och ha ambitionen att följa den.

Ordet mångfald beskrivs på olika sätt i facklitteraturen. Begreppet mångfald, i samhällsvetenskaplig betydelse, definieras av Svenska Akademiens Ordbok som ett förhållande som är växlande eller varierande och/eller som en generell beteckning för sådant som inom sig uppvisar åtskillnad. Norstedts Svenska Ordbok definierar begreppet som en kulturell och åsiktsmässig mångfald i samhället. Enligt Wikipedia varierar betydelsen av mångfald i vardagsspråk, ”ibland avses enbart etnisk mångfald men ofta ges begreppet en bredare betydelse. I många sammanhang där man arbetar för att främja jämställdhet eller motverka diskriminering omfattar begreppet även kön, ålder och funktionshinder, men det kan också utvidgas till att omfatta sexuell läggning och klass. Begreppet kan i andra sammanhang omfatta även bostadsort och social bakgrund.”

I Idrotten vill finns rubriken allas rätt att vara under det följande stycke. ”Allas rätt att vara med innebär att alla som vill ska kunna vara med utifrån sina förutsättningar. Alla som vill, oavsett nationalitet, etniskt ursprung, religion, ålder, kön eller sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar, får vara med i föreningsdriven idrottsverksamhet.” Ordet mångfald finns inte nämnt.

Ett av de viktiga första stegen i detta arbete är att RF (och SISU Idrottsutbildarna) är ense om vad vi lägger in i begreppet mångfald. I den diskussionen kommer jämställdhet och jämställdhetsintegrering samt likabehandling och likabehandlingsplan in. Hur förhåller sig dessa begrepp till mångfald?

Nedan finns ett försök till att bena ut begreppen.

Allas rätt att vara med kan ses som portalen för de områden som nämns i diskrimineringslagen: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Eftersom människor upplever diskriminering på grund av maktförhållanden i samhället kan det vara en idé att se på allas rätt att vara utifrån rådande maktförhållanden i samhället.

Ett sätt att se på maktförhållanden i svenska samhället är göra det ur tre perspektiv

1. Socioekonomi, god ekonomi, hög utbildningsnivå och stark position på arbetsmarknaden ger mer makt.
2. Kön, män som grupp är överordnade kvinnor som grupp då de generellt har den ekonomiska och beslutande makten i familj och samhälle.
3. Majoritet, de grupper som tillhör majoriteter har större makt än minoriteter av rent numerära skäl som återspeglas i kulturen. Här finns könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning. D.v.s. majoriteten och makten präglas av personer som är heterosexuella, har svensk etnicitet, har kristna värderingar och inga funktionsnedsättningar.

Som ett idrottens fjärde maktförhållande kan man lägga till ålder.

4. Ålder, äldre har i realiteten större makt över idrottsrörelsens verksamhet än yngre, trots att äldre är en minoritet.

Jämställdhet betyder att kvinnor och män har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

Jämställdhetsintegrering är en strategi för att nå uppsatta jämställdhetsmål. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla verksamhetsområden och i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av verksamheter. Konkret innebär det att förhållanden och villkor för både kvinnor och män ska synliggöras. Varje fråga som berör individer ska prövas ur ett jämställdhetsperspektiv och konsekvenserna av hur förslag kan tänkas utfalla för kvinnor respektive män ska analyseras.

Likabehandling handlar om att alla människor ska ha lika rättigheter och möjligheter och att ingen ska diskrimineras.

Likabehandlingsplan är ett verktyg som arbetsplatser måste ha med syfte att hindra diskriminering.

Bilaga 2

Referensgruppens sammansättning

- Azuka Nnamaka, Svenska Basketbollförbundet
- Ida Nordin, Svenska Boxningsförbundet
- Gunilla Axén, Svenska Fotbollförbundet
- Anders Jonsson, Svenska Innebandyförbundet
- Hampus Lundström, Skånes Idrottsförbund
- Kjell Augustsson, Östergötlands Idrottsförbund
- Jesper Funderberg, Malmö högskola
- Fadi Madiouaya
- Admir Lucacevic
- Nima Poushin

Läs mer om
Riksidrottsförbundet
www.rf.se

Kontakta oss via mejl
riksidrottsforbundet@rf.se eller
telefon 08-699 60 00.

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Idrottens Hus, 114 73 Stockholm • Tel: 08-699 60 00 • Fax: 08-699 62 00
E-post: riksidrottsforbundet@rf.se • Hemsida: www.rf.se